

معرفی، نقد و بررسی کتاب وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین: ضرورت، فهم‌پذیری و هنجارمندی

سحر روحانی^۱

چکیده

در مقاله‌ی پیش‌رو به معرفی، نقد و بررسی کتاب وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین: ضرورت، فهم‌پذیری و هنجارمندی

نوشته‌ی خوزه مدینا می‌پردازم. این کتاب توسط انتشارات دانشگاه ایالتی نیویورک با عنوان

The Unity of Wittgenstein's Philosophy: Necessity, Intelligibility and Normativity

به سال ۲۰۰۲ منتشر شده است. در ادبیات مربوط به ویتگنشتاین، تفسیر متداول این بوده که او دو فلسفه‌ی کاملاً

متفاوت پدید آورده است. در حالی که مدینا درصدد تبیین هسته‌ی ثابتی است که به تدریج در آثار دوره‌هایمقدم، میانی و

متأخر ویتگنشتاین بسط یافته است. تداوم اندیشه‌های ویتگنشتاین با تکیه بر مضامین ضرورت، فهم‌پذیری و هنجارمندی در

این کتاب توضیح داده می‌شود. بدین ترتیب، فن راهبردی نویسنده - علی‌رغم برخی تفاوت‌ها - در ادامه‌ی آثار مفسرانی قرار

می‌گیرد که اسطوره‌ی وجود دو ویتگنشتاین را به چالش کشیده‌اند.

کلید واژه‌ها: وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین، ضرورت، فهم‌پذیری، هنجارمندی

۱. دانش‌آموخته‌ی دکتری فلسفه دانشگاه تبریز s.rouhani@yahoo.com

به منظور آشنایی بیشتر خوانندگان، پیش از پرداختن به نقد و بررسی کتاب *وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین*، بهتر است در ابتدا به طور مختصر نکاتی در مورد معرفی نویسنده، معرفی شکلی و عناوین اصلی اثر ذکر شود:

۱-۱- معرفی نویسنده

خوزه مدینا^۱، نویسنده‌ی کتاب *وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین* به سال ۱۹۶۸ در اسپانیا متولد شد. وی دانش‌آموخته‌ی دانشگاه نورت وسترن^۲ شیکاگوست و در حال حاضر در سمت استاد فلسفه دانشگاه وندربیل^۳ آمریکا فعالیت می‌کند. مدینا عضو انجمن ویتگنشتاین آمریکای شمالی (NAWS)^۴ است و علائق پژوهشی‌اش عمدتاً متمرکز بر فلسفه‌ی زبان، فلسفه‌ی ذهن و معرفت‌شناسی اجتماعی است.

۱-۲- معرفی کتاب

کتاب *وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین* شامل ۲۳۳ صفحه است که انتشارات SUNY^۵ آن را منتشر کرده است. روی جلد کتاب آبی پررنگ و نماد (+) در عین سادگی گویای هدف اصلی نویسنده در نگارش اثر و بازتاب عنوان کتاب است. این علامت، نشان هم‌افزایی در دوره‌های مختلف حیات فلسفی ویتگنشتاین به‌شمار می‌رود. عنوان کتاب در بالای صفحه و نام نویسنده در پایین، هر دو به رنگ سفید حروف‌چینی شده‌اند. در پشت جلد، معرفی کوتاهی از کتاب ارائه شده که در ذیل آن، به تفاوت تبیین نویسنده و تفسیرهای غالب در ویتگنشتاین پژوهی اشاره می‌شود. مشخصات کتاب‌شناختی اثر به شرح زیر است:

Medina, Jose. (2002), *The Unity of Wittgenstein's Philosophy: Necessity, Intelligibility and Normativity*, State University of New York

1. Jose Medina
2. Northwestern University
3. Vanderbilt University
4. North American Wittgenstein Society
5. State University of New York

وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین، رساله‌ی دکتری خوزه مدینا، در فاصله سال‌های ۹۸-۱۹۹۵ در دپارتمان فلسفه دانشگاه نورت وسترن آمریکا نوشته شده است. در بخش تقدیر، نویسنده با کمال تواضع آموخته‌های خود را مدیون مردیت ویلیامز و کتاب‌اش درباره‌ی ویتگنشتاین عنوان می‌کند.^۱ پس از فهرست مطالب، صفحه تقدیر و صفحه‌ی مربوط به علائم اختصاری کتاب‌های مورد استفاده، وارد مقدمه می‌شویم که چهار صفحه‌ی نخست کتاب را به خود اختصاص داده است. در ادامه، متن اصلی کتاب شامل شش فصل است:

فصل اول: ضرورت و فهم‌پذیری در تراکتاتوس

فصل دوم: از تصاویر به ضوابط: دگرگونی‌های چشم‌گیر دیدگاه تراکتاتوسی زبان

فصل سوم: زبان به مثابه حساب: معنا و قواعد

فصل چهارم: «شکاف پرشدنی» میان قاعده و کاربرد

فصل پنجم: روابط درونی در عمل: پیروی قاعده و مطابقت با آن

فصل ششم: هنجارمندی در عمل: یادگیری و فنون

۲) تحلیل بیرونی اثر

در کتاب پیش‌رو مسأله‌ی اصلی این است که تبیین جامعی از مفهوم وحدت، ضمن تحول اندیشه‌ی ویتگنشتاین ارائه گردد. بدین‌گونه که چگونه هسته‌ی ثابت فلسفه‌ی ویتگنشتاین از تراکتاتوس تا پژوهش‌ها پیش رفته است (Medina: 2002:1). نگاهی به ادبیات ویتگنشتاین‌پژوهی نشان می‌دهد که از دهه ۱۹۲۰ به بعد آثار ویتگنشتاین از سوی اعضاء حلقه-ی وین، فیلسوفان آکسفورد و کمبریج مورد توجه بوده است (Kahane, Kanterian, and Kuusela: 2007: 3). خوانش‌های نخستین به تقابل میان دو اثر مهم ویتگنشتاین، یعنی تراکتاتوس و پژوهش‌ها اذعان داشتند، اما پس از انتشار آثار دوره‌ی میانی معلوم شد مسیری که ویتگنشتاین پیموده، تدریجی بوده است. با این حال، عقیده به وجود دو ویتگنشتاین به قوت خود باقی ماند (Ibid: 4). بدین ترتیب، عقیده‌ی قائلان به وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین را باید واکنشی در برابر

1. Williams, Me. 1998. *Wittgenstein, Mind, and Meaning: Toward a Social Conception of the Mind*. Routledge, London and New York.

خویش‌های نخست تلقی کرد: ریس^۱ به سال ۱۹۶۶ از تداوم اندیشه‌ی ویتگنشتاین به لحاظ توجه به منطق صحبت کرد^۲ و وینچ^۳ اندیشه‌ی وجود دو ویتگنشتاین را به چالش کشید.^۴ در ادامه‌ی این واکنش اثر کنی^۵ را می‌بینیم که با توجه به آثار دوره‌ی میانی ویتگنشتاین به پیوستگی اندیشه‌ی این فیلسوف به لحاظ نظریه‌ی تصویری زبان باور دارد. کتاب کنی که ویتگنشتاین نام دارد، با عنوان *معماری زبان و ذهن در فلسفه‌ی ویتگنشتاین* به فارسی ترجمه شده است.^۶ عکس‌العمل دیگر، ارائه‌ی تفسیر جدیدی از *تراکتاتوس* است که مبتنی بر «فعالیت درمانی» این اثر است. تفسیر جدید توسط دایاموند^۷ و کونانت^۸ ارائه شده و شباهت‌هایی میان فلسفه‌ی اول و دوم ویتگنشتاین تشخیص می‌دهد (Ibid: 7). از سوی، در متون انگلیسی کتاب *ویتگنشتاین نوین*^۹ به ویراستاری کریری^{۱۰} و رید^{۱۱} مشتمل بر مقالاتی است که روایت جدیدی از اثر نخست ویتگنشتاین دارد و نشانه‌ی تداوم اندیشه‌های فلسفی این فیلسوف است.

بادر نظر گرفتن تاریخ ویتگنشتاین پژوهی بهتر است تلاش مدینا به منظور نشان دادن وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین

را در ادامه‌ی تلاش مفسران و فیلسوفانی بدانیم که برخلاف ادبیات مرسوم، ویتگنشتاین را به‌عنوان یک فیلسوف می‌شناسند.

۳) تحلیل درونی اثر

نویسنده‌ی کتاب درصدد است تا وحدت موضوعی^{۱۲} و نیز روش‌شناختی^۱ فلسفه‌ی ویتگنشتاین را برای ما تبیین کند.

بدین ترتیب که در وهله‌ی نخست به لحاظ موضوعی، موضوعات ضرورت و فهم‌پذیری مشغله‌ی ذهنی دائمی ویتگنشتاین

-
1. Rush Rees
 2. Rees, R. (1966), 'The Philosophy of Wittgenstein' In: *Ratio* 8
 3. Peter Winch
 4. Winch, P. (1969) 'Introduction: the Unity of Wittgenstein's Philosophy' In: *Studies in the Philosophy of Wittgenstein*, ed. Peter Winch. London: Routledge
 5. Anthony Kenny

۶. این فیلسوف تحلیلی در بخش پایانی کتاب‌اش درباره‌ی ویتگنشتاین می‌گوید:

چون رساله و پژوهش‌ها اولین آثار منتشر شده او بودند، و چون تفاوت‌های بارزی در سبک و محتوا بین آن‌ها وجود داشت، این ایده شکل گرفت که ویتگنشتاین دو فلسفه‌ی کاملاً غیرمشابه و غیرمرتبط پایه‌گذاری کرده است. انتشار آثار دهه‌ی سی او پس از مرگش نشان داد که این دیدگاه بسیار سطحی است. ارتباط‌های بسیاری بین این دو اثر وجود دارد، و فرض‌های بسیاری بین آن دو مشترک است (کنی: ۱۳۹۲: ۳۱۷).

7. Cora Diamond
8. James Conant
9. *The New Wittgenstein*
10. Alice Crary
11. Rupert Read
12. *thematic*

عنوان می‌شوند (Medina: 2002: 2). در وهله‌ی دوم، به عقیده‌ی مدینا وحدت روش‌شناختی مستحکمی برای حل مسائل فلسفی مربوط به ضرورت و فهم‌پذیری وجود دارد که مبتنی بر متن‌گرایی^۲ است، البته بادر نظر گرفتن این نکته که مفهوم متن در دوره‌های مختلف حیات فلسفی ویتگنشتاین دستخوش تحول شده است (Ibid: 2). بدین ترتیب به منظور فهم صحیح نویسنده توجه به این دو نکته ضروری است، یعنی از سوی دیدگاه متن محور هنجارمندی و از سوی دیگر، خود مفهوم متن و تحول آن. نویسنده فصل‌های کتاب را به شرح و بسط این دو نکته اختصاص داده که در ادامه چکیده‌ای از محتوای آن‌ها ارائه می‌شود:

۱- ضرورت و فهم‌پذیری در تراکتاتوس: در این فصل، نویسنده مفاهیم «ضرورت» و «امکان» در تراکتاتوس را تفسیر می‌کند و ضرورت، مفهومی منطقی عنوان می‌شود. در تلقی تراکتاتوسی، ضرورت و معنا درهم تنیده‌اند و منظور از context در این دوره، متن منطقی است.

۲- از تصاویر به ضوابط: دگرگونی‌های چشم‌گیر دیدگاه تراکتاتوسی زبان: نویسنده به تغییر مهمی اشاره می‌کند که به سال ۱۹۲۹ ضمن نگارش مقاله‌ی «برخی ملاحظات درباره‌ی فرم منطقی»^۳ در اندیشه ویتگنشتاین رخ می‌دهد. در تراکتاتوس، فرم منطقی پنهانی وجود داشت اما اساساً روش تحلیلی ارائه نمی‌شد که طبق آن بتوان این فرم را آشکار کرد، در حالی که ادعای مقاله‌ی فوق این است که متعلقات تحلیل منطقی باید در دسترس باشند (Ibid: 37). بدین ترتیب مفهوم تراکتاتوسی فرم منطقی عوض می‌شود.

۳- زبان به مثابه حساب: معنا و قواعد: در این فصل، تحول دیدگاه زبان به مثابه حساب در فاصله سال‌های ۱۹۳۰-۳۴ گزارش شده است (Ibid: 56).

۴- «شکاف پرشدنی» میان قاعده و کاربرد: نکته‌ی مهمی که نویسنده در این فصل به آن می‌پردازد مقایسه‌ی میان فرم منطقی تراکتاتوسی و قراردادهای گرامری است که ویتگنشتاین در اوایل دهه ۱۹۳۰ مطرح می‌کند (Ibid: 100). البته

1. metodological
2. contextualism
3. Some Remarks on Logical Form

مدینا متذکر می‌شود که در کتاب *قهوه‌ای*^۱ در فاصله‌ی سال‌های ۳۵-۱۹۳۴ مفهوم قاعده اهمیتی را که قبلاً نزد ویتگنشتاین داشت از دست می‌دهد (Ibid: 115).

۵- روابط درونی در عمل: پیروی از قاعده در مقابل مطابقت با آن: در این فصل پیشنهاد‌های مختلفی که در ملاحظات فلسفی^۲، دستور زبان فلسفی^۳ و کتاب آبی^۴ به منظور تبیین تمایز میان پیروی از قاعده و کنش‌های مطابق با قاعده ارائه شده، مورد بررسی قرار گرفته است (Ibid: 118).

۶- هنجارمندی در عمل: یادگیری و فنون: در اواسط دهه‌ی ۱۹۳۰ ویتگنشتاین به دیدگاه عمل محور هنجارمندی روی می‌آورد. نویسنده در این فصل توضیح می‌دهد که چگونه این تغییر در اواخر دهه ۱۹۳۰ با معرفی مفهوم «فن»^۵ کامل می‌شود (Ibid: 139). در این دیدگاه آن‌چه که اولویت دارد «عمل‌های واقعی» است (Ibid: 141). اهمیت و نحوه‌ی یادگیری زبان و تبیین «نقش جامعه» در اندیشه‌ی ویتگنشتاین متأخر از موارد مهم دیگری است که در این فصل به آن اشاره شده است.

۴) نقد شکلی اثر

۴-۱- امتیازات

- مقدمه‌ی کتاب کامل و گویای چکیده‌ای از محتوای اثر است. در این جا مدینا به دو تفسیر متفاوت در ادبیات مربوط به ویتگنشتاین اشاره می‌کند. نخست، جریانی که ضمن تأکید به تحول افکار ویتگنشتاین وظیفه‌ی خود را توضیح تغییر اساسی آراء این فیلسوف از دوره‌ی اول به دوره‌ی بعدی می‌داند. دیگری، تفسیری که برخلاف جریان نخست، اسطوره‌ی دو ویتگنشتاین را به چالش کشیده است، در این میان می‌توان به تفسیرهای دایاموند، کونانت، کریری و رید

1. *The Brown Book*
2. *Philosophical Remarks*
3. *Philosophical Grammar*
4. *The Blue Book*
5. technique

اشاره کرد. تبیین خود نویسنده وحدت مضمونی و روش شناختی فلسفه‌ی ویتگنشتاین را در رویارویی با پرسش‌های فلسفی نشان می‌دهد.

- نثر انگلیسی کتاب ساده و روان است، به‌گونه‌ای که خواننده به آسانی می‌تواند با آن ارتباط برقرار کند.

۴-۲- کاستی

- کتاب فاقد جمع‌بندی (خلاصه‌ی کلی) است. بهتر بود پس از فصل پایانی، فصل مستقلی با عنوان «نتیجه‌گیری» ارائه می‌شد که مشتمل بر «خلاصه‌ی ادعا»، «فشرده‌ی مباحث» و «نتایج» بود.

۵) نقد محتوایی اثر

۵-۱- امتیازات

- در این کتاب، در تبیین مفهوم «وحدت»، اغراق نشده است. وحدت فلسفه ویتگنشتاین ضمن تحول فکری وی در ادوار مختلف مورد بررسی قرار گرفته است.

- هم‌چنان‌که نویسنده در مقدمه‌ی کتاب بیان کرده این اثر شرح بی‌طرفانه‌ای از پایبندی ویتگنشتاین به «متن» نیست. به عبارت دیگر، نویسنده‌ی کتاب در موضوع مورد بحث راوی صرف نیست، بلکه محاسن و معایب دیدگاه‌های مختلف ویتگنشتاین را مورد بررسی قرار داده است.

- ویژگی بارز دیگر این کتاب بیان تأثیر آراء فرگه در شکل‌گیری فلسفه‌ی ویتگنشتاین است. مدینا معتقد است که تا سال‌های اخیر بیش‌تر شارحان فلسفه‌ی ویتگنشتاین از آن جمله دامت^۱ و بیکر^۲ تأکید داشتند که آراء فرگه صرفاً مورد انتقاد ویتگنشتاین بوده است. در حالی‌که در ادبیات متأخر برخی شارحان نظیر دایاموند و کونانت نوعی همگرایی به لحاظ هدف و روش نزد فرگه و ویتگنشتاین اول تشخیص داده‌اند (Ibid: 3). نکته‌ی بدیع آن‌که نویسنده بر این باور است که دیدگاه فرگه علاوه بر تراکتاتوس، تأثیر مثبتی بر فلسفه‌ی ادوار میانی و متأخر ویتگنشتاین داشته است (Ibid: 3).

- نحوه‌ی ورود نویسنده به یک بحث و خروج از آن مناسب بوده و در کل کتاب از نظم منطقی برخوردار است. سرفصل‌ها منسجم بوده و متناسب با آثار دوره‌های نخست، میانی و متأخر ویتگنشتاین تنظیم شده است.
- به لحاظ کاربرد اثر در برنامه‌های آموزشی باید گفت، این کتاب در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های فلسفه، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی در مواردی که پایان‌نامه و رساله‌ی دانشجویان در موضوعات پیوستگی فلسفه‌ی ویتگنشتاین، تأثیر مثبت آراء فرگه بر فلسفه‌ی ویتگنشتاین، نحوه‌ی یادگیری زبان و نیز تبیین «نقش جامعه» در دیدگاه متأخر ویتگنشتاین باشد، سودمند خواهد بود.

۵-۲- کاستی

- هر چند در این کتاب آنتونی کنی پیش‌گام ایده‌ی وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین معرفی شده (Medina: 2002:195) اما پیش از وی آثار راش ریس و پیتر وینچ در این زمینه قابل ذکر است که در بخش منابع، نبود آن‌ها محسوس است.
- با توجه به‌عنوان کتاب ضرورت داشت نویسنده در ابتدا فصل مستقلی با عنوان «تاریخ ویتگنشتاین پژوهی» ارائه می‌کرد. تداوم فلسفه‌ی ویتگنشتاین که منظور نویسنده بوده فقط بخشی از این تاریخ گسترده را شامل می‌شود و در واقع باید آن را واکنشی در برابر جریان پیش از خود دانست. برای علاقه‌مندان فلسفه‌های تحلیلی-زبانی، بویژه دانشجویانی که پرسش تداوم و یا ناپیوستگی فلسفه ویتگنشتاین برای آنها مطرح است مطالعه‌ی کتاب ویتگنشتاین و مفسران‌ش پیشنهاد می‌شود که در مقدمه‌ی آن تاریخ ویتگنشتاین پژوهی به‌طور مبسوط معرفی شده است.^۱
- نکته‌ی دیگری که به یقین برای مخاطب مبهم بوده و نیازمند شرح و تفصیل است «هدف درمانی پژوهش‌های فلسفی» است که نویسنده در صفحه‌ی ۱۸۵ به ادوارد ماینر نسبت داده است. لازم به‌ذکر است تمثیل درمانگر ویتگنشتاین در بند ۲۵۵ پژوهش‌های فلسفی عنوان شده است: «پرداخت فیلسوف به یک مسأله همانند مداوای یک بیماری است» (ویتگنشتاین: ۱۳۸۰: ۱۷۳). البته رویکرد درمانی پژوهش‌های فلسفی موضوعی غیرقابل مناقشه نبوده است. به‌عنوان مثال، بیکر در ابتدا رویکرد درمانی پژوهش‌های فلسفی را نپذیرفته و سپس موضع فکری خود را نسبت به این اثر تغییر داده

1. Kahane G. Edward Kanterian and Oskari Kuusela (eds), (2007), *Wittgenstein and His Interpreters*, Blackwell Publishing.

است (Pichler: 2007: 124). گفتنی است در آراء بیکر اول و بیکر میانی که همکار هکر^۱ بوده، رویکرد درمانی پژوهش‌های فلسفی مطرح نشده است، اما «بیکر متأخر» با انتشار مقاله‌ی «بند ۱۲۲ پژوهش‌های فلسفی: جنبه‌های فراموش شده» در سال ۱۹۹۱ با توجه به گفته‌های خود ویتگنشتاین و وایزمن^۲ در مورد شباهت میان فلسفه و روان‌کاوی خوانش‌های متفاوتی از پژوهش‌های فلسفی به دست می‌دهد (Morris: 2007: 67-68). از دیگر منتقدان سرسخت رویکرد درمانی می‌توان به فن زاوینی^۳ اشاره کرد که پژوهش‌های فلسفی را کتابی مشتمل بر نظریه‌های فلسفی عنوان می‌کند (Pichler: 2007: 125). در این میان، مفسرانی هستند که هیچ‌یک از دو رویکرد- درمان و نظریه- را به طور مستقل از همدیگر نپذیرفته‌اند، استرن^۴ پژوهش‌های فلسفی را نمایانگر «کشمکش میان درمان فلسفی و فلسفه‌ی سیستماتیک و نظریه محور» می‌داند، یعنی در این اثر، فلسفه میان درمان و نظریه در نوسان بوده است. به عقیده‌ی این مفسر، این ویژگی حاکی از پیوستگی درمان و نظریه در پژوهش‌های فلسفی و نیز در خود فلسفه است (Ibid: 141).

- در این کتاب هدف نویسنده علاوه بر نشان دادن وحدت مضمونی، بیان وحدت روش‌شناختی فلسفه‌ی ویتگنشتاین در رویارویی با پرسش‌های فلسفی بوده است. در صفحه‌ی ۱۹۳ مدینا ضمن تأکید به اهمیت روش‌شناختی متن‌گرایی، آن را روشی برای پرداختن به مسائل فلسفی در ادوار مختلف حیات فلسفی ویتگنشتاین عنوان می‌کند. بهتر بود در این جا به این موضوع نیز اشاره می‌شد که آیا متن‌گرایی می‌تواند نحوه‌ی شکل‌گیری همه‌ی پرسش‌های فلسفی را نشان بدهد؟ به عبارت دیگر، آیا تمام پرسش‌های فلسفی برخاسته از زبان است و وضوح منطقی و معنایی همواره می‌تواند خاستگاه مسأله‌ی فلسفی را به ما نشان بدهد؟

نتیجه‌گیری

در پایان باید گفت هر چند کتاب وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین: ضرورت، فهم‌پذیری و هنجارمندی جزء منابع دست اول در ویتگنشتاین‌پژوهی به‌شمار نمی‌رود، با این حال، کتاب پیش‌رو فلسفه‌ی ویتگنشتاین را- علی‌رغم پیچیدگی آن- از منظری بدیع مورد بررسی قرار داده است: نخست این‌که مفهوم وحدت با توجه به پایبندی ویتگنشتاین به «متن» تبیین شده

-
1. Peter Hacker
 2. Waismann
 3. Eike Von Savigny
 4. David G. Stern

است، و از سوی دیگر تغییر مفهوم متن در ادوار آغازین، انتقال و پختگی فکری ویتگنشتاین در قالب‌های متن منطقی، گرامر و متن عملی مورد بررسی قرار گرفته است. با توجه به اهمیت و نحوه یادگیری زبان، و نقش جامعه در دیدگاه ویتگنشتاین متأخر- که در فصل پایانی مورد بررسی قرار گرفته است- کتاب *وحدت فلسفه‌ی ویتگنشتاین* می‌تواند بستر مطالعات میان رشته‌ای فلسفه، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی را نیز فراهم آورد.

منابع

۱. کنی، آنتونی. (۱۳۹۲)، *معماری زبان و ذهن در فلسفه ویتگنشتاین*، ترجمه: محمدرضا اسمخانی، انتشارات ققنوس.
۲. ویتگنشتاین، لودویگ. (۱۳۸۰)، *پژوهش‌های فلسفی*، ترجمه: فریدون فاطمی، تهران: نشر مرکز.
3. Kahane G. Edward Kanterian and Oskari Kuusela (eds), (2007), *Wittgenstein and His Interpreters*, Blackwell Publishing.
4. Medina, Jose. (2002), *The Unity of Wittgenstein's Philosophy: Necessity, Intelligibility, and Normativity*, State University of New York Press.
5. Morris, Katherine. (2007), 'Wittgenstein's Method: Ridding People of Philosophical Prejudices', In: *Wittgenstein and His Interpreters*, edited by Guy Kahane, Edward Kanterian and Oskari Kuusela, Blackwell Publishing.
6. Pichler, Alois. (2007), 'The Interpretation of Philosophical Investigations. Style, Therapy, Nachlass' In: *Wittgenstein and His Interpreters*, edited by Guy Kahane, Edward Kanterian and Oskari Kuusela, Blackwell Publishing.

Introduction, criticism and review of the book: *The Unity of Wittgenstein's Philosophy: Necessity, Intelligibility and Normativity*

Sahar Rouhani

Ph. D in Philosophy, Tabriz University

Abstract

In this paper, I deal with introduction, criticism and review of the book: *The Unity of Wittgenstein's Philosophy: Necessity, Intelligibility and Normativity* by Jose Medina. This Book has been published by the State University of New York in 2002. The common interpretation in Wittgenstein literature was that he developed two completely different philosophies, While Medina is trying to present a stable core that gradually has extended in Wittgenstein's primary, middle and recent works. The continuity of Wittgenstein's thoughts regarding Necessity, Intelligibility and Normativity has been explained in this book. Therefore, the strategy of writer, in spite of some differences, is in continuity of works by interpreters who have challenged the myth of the two Wittgensteins.

Key Words: The Unity of Wittgenstein's Philosophy, Necessity, Intelligibility, Normativity